

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมปศุสัตว์ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๓๒

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๗/ว ๒๓๖๗๕

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย และการทำลายเชื้อโรค
ในพื้นที่เสี่ยง รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมปศุสัตว์มีนโยบายให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย และการทำลายเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยง รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดให้มีการรณรงค์ฉีดวัคซีนดังกล่าวระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เพื่อให้การดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงขอให้แต่ละจังหวัดดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยและวัคซีนป้องกันโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียในสัตว์ พร้อมทั้งทำลายเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยงรอบที่ ๑ เพื่อให้สัตว์ทั้งประเทศมีระดับภูมิคุ้มกันที่สามารถป้องกันการเกิดโรคได้และลดปริมาณเชื้อไวรัสในพื้นที่ พร้อมทั้งดำเนินการตามมาตรการต่างๆ เพื่อลดปัญหาการระบาดของโรค ตามแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑. การดำเนินการฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย ในโค กระบือ แพะและแกะ ที่มีอายุตั้งแต่ ๔ เดือนขึ้นไป ดังนี้

๑.๑ โคนมทั่วประเทศ

๑.๒ โคนเนื้อ กระบือ แพะ แกะ ในพื้นที่เขตปศุสัตว์ที่ ๒ ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการ

๑.๓ โคน กระบือ แพะ แกะ ในศูนย์ฯ/สถานีฯ

๑.๔ โคนเนื้อ กระบือ แพะ แกะ ในพื้นที่เขตปศุสัตว์ ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙ และจังหวัด

สมุทรปราการ ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง ได้แก่

- พื้นที่รัศมี ๕ กิโลเมตร รอบจุดเกิดโรคปากและเท้าเปื่อยในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา

- พื้นที่รัศมี ๕ กิโลเมตร รอบตลาดนัด โรงฆ่าสัตว์ สถานกักกันสัตว์

- พื้นที่รัศมี ๓ กิโลเมตร รอบสถานที่เลี้ยงโคนม

- กลุ่มผู้เลี้ยงโคชน

- พื้นที่อื่นๆ ที่จังหวัดพิจารณาเห็นว่าเป็นพื้นที่เสี่ยง

ทั้งนี้สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยเข็มแรก ต้องได้รับการกระตุ้นวัคซีนซ้ำใน ๓ - ๔ สัปดาห์ ภายหลังจากการได้รับวัคซีนเข็มแรก

๒. ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียในสัตว์ โดยพิจารณาดำเนินการให้ครอบคลุมสัตว์เสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงให้มากที่สุด ดังนี้

๒.๑ กระบือทุกตัวที่มีอายุตั้งแต่ ๔ เดือนขึ้นไป

๒.๒ โคทุกตัวที่มีอายุตั้งแต่ ๔ เดือนขึ้นไป ในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียภายในระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา และในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือเป็นจำนวนมาก

๓.กรณี...

๓. กรณีสัตว์กลุ่มเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการฉีดวัคซีนได้ในช่วงการรณรงค์ เช่น สัตว์ที่เลี้ยงปล่อยหากินตามป่าเขา เป็นต้น ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนได้หลังจากสัตว์ลงจากป่าเขาสู่พื้นราบ หรือมีความพร้อมต่อการได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

๔. บริหารจัดการการฉีดวัคซีนร่วมกับปศุสัตว์อำเภอ สหกรณ์โคนมหรือศูนย์รับนมในพื้นที่ โดยระดมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในพื้นที่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของปศุสัตว์อำเภอ เจ้าหน้าที่จ้างเหมาช่วยงานสัตวแพทย์ เจ้าหน้าที่ผสมเทียม เป็นต้น เข้าดำเนินการฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมประชากรสัตว์กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

๕. การลงข้อมูลประวัติการได้รับวัคซีนของสัตว์แต่ละตัว โดย

๕.๑ ลงข้อมูลการฉีดวัคซีนในบัตรประจำตัวโคนม (ผท.๑) โดยให้ลงชนิดของวัคซีน และชุดการผลิตของวัคซีนด้วย

๕.๒ ให้ปศุสัตว์อำเภอจัดทำแบบรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ (กคร.๔) เก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย (ตามเอกสารแนบ ๑) และรายงานแผน/ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ (กคร.๕) (ตามเอกสารแนบ ๒) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลการฉีดวัคซีนในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) สำหรับสัตว์ที่มีการขึ้นทะเบียนในระบบดังกล่าว

ทั้งนี้ หากเกษตรกรหรือเจ้าของสัตว์รายใด ไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ทำการฉีดวัคซีน ให้เจ้าหน้าที่ทำการบันทึกไว้ และให้เกษตรกรหรือเจ้าของสัตว์รายดังกล่าวลงนามว่าไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ทำการฉีดวัคซีนในบันทึกแจ้งความประสงค์ไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ (ตามเอกสารแนบ ๓)

๖. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอจัดประชุมชี้แจงแนวทางการฉีดวัคซีนให้กับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สหกรณ์โคนมหรือศูนย์รับนม เพื่อสนับสนุนการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยและโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย รวมทั้งการพ่นยาทำลายเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยง

๗. สรุปผลการปฏิบัติงานฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยและโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียตามแบบรายงานประจำเดือนในระบบรายงาน e-operation และแบบสรุปผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรค (ตามเอกสารแนบ ๔) ให้สำนักงานปศุสัตว์เขตทราบภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗

๘. ประชาสัมพันธ์การรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยและโรคเฮโมรายิกเซปติซีเมียให้เกษตรกรทราบ เพื่อขอรับบริการฉีดวัคซีนที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอใกล้บ้านร่วมกับปศุสัตว์เขตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สหกรณ์โคนม/ศูนย์รับนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้ให้แต่ละพื้นที่ดำเนินการเปิดเริ่มการรณรงค์ (kick-off) ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ พร้อมกันทั่วประเทศ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรเรื่องโรคและความสำคัญของการฉีดวัคซีนป้องกันโรค และการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. ประเด็นที่ต้องเข้มงวด เนื่องจากเป็นสาเหตุหลักของการเกิดและแพร่กระจายของโรค

๙.๑ สัตว์ที่มักจะไม่ได้รับการฉีดวัคซีน เช่น ตั๊กทอง บังคับยาก สัตว์ฝูงไล่ต้อน หรือสัตว์ปล่อยเลี้ยงตามธรรมชาติในป่าเขา เป็นต้น ต้องฝึกอบรมให้ผู้เลี้ยงสัตว์สามารถฉีดวัคซีนให้สัตว์ได้เอง เนื่องจากจะสามารถลดความตื่นของสัตว์และฉีดวัคซีนได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โดยเจ้าหน้าที่ต้องติดตามผลและกำกับดูแลขณะดำเนินการ

๙.๒ ในพื้นที่สงสัยว่ามีโรคระบาดต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนฉีดวัคซีนให้สัตว์ ซึ่งสัตว์ต้องมีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีความเสี่ยงในการสัมผัสโรค รวมทั้งไม่ใช่เข็มฉีดวัคซีนและเข็มสำหรับดูดวัคซีนปะปนกัน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของวัคซีนในขวดด้วย

๙.๓ เข้มงวดเรื่องระบบความปลอดภัยทางชีวภาพในการปฏิบัติงานทุกครั้ง เช่น สวมใส่รองเท้าบูท ทำความสะอาดอุปกรณ์เมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จทุกครั้ง เป็นต้น

๑๐. การทำลายเชื้อโรคในพื้นที่เสี่ยง โดยให้ดำเนินการพร้อมกับการรณรงค์ฉีดวัคซีน ดังนี้

๑๐.๑ ชักซ้อมการดำเนินงานและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกรมปศุสัตว์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการฉีดพ่นยาฆ่าเชื้ออย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการผสมยาฆ่าเชื้อในอัตราส่วนที่กำหนดและทำความสะอาดพื้นผิวให้สะอาดก่อนการพ่นยาฆ่าเชื้อให้เปียกชุ่มในพื้นที่เสี่ยงต่อโรคปากและเท้าเปื่อย เช่น ตลาดนัดค้าสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ สถานที่เลี้ยงสัตว์กักขัง คอกพักสัตว์ รถบรรทุกสัตว์ รถขนส่งนํ้านมดิบ และสหกรณ์โคนมหรือศูนย์รับนมดิบ เป็นต้น

๑๐.๒ ปฏิบัติงานฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อโรค โดยให้บูรณาการใช้วัสดุอุปกรณ์และนํ้ายาฆ่าเชื้อตามที่สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ได้จัดสรรให้ และรายงานผลตามแบบรายงานประจำเดือนในระบบรายงาน e-operation

๑๑. ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ รวมถึงสหกรณ์/สมาคมผู้เลี้ยงสัตว์ และศูนย์รับนมในพื้นที่ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๑.๑ เข้มงวดในการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้า-ออกฟาร์มหรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ เพื่อลดความเสี่ยงของการนำเชื้อโรคปากและเท้าเปื่อย รวมถึงโรคอื่นๆ เข้าฟาร์ม หากมีความจำเป็นต้องมีการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าฟาร์ม ควรมีการกักสัตว์ที่คอกกัก แยกออกจากสถานที่เลี้ยงเป็นเวลาอย่างน้อย ๗ วัน ก่อนนำเข้าร่วมฝูง

๑๑.๒ เข้มงวดการปฏิบัติตามระบบความปลอดภัยทางชีวภาพเบื้องต้น ได้แก่

- อนุญาตให้นำบุคคลภายนอกเข้ามาภายในฟาร์ม โดยเฉพาะพ่อค้ารับซื้อโค-กระบือ ในกรณีที่จำเป็น จะต้องเปลี่ยนรองเท้าที่ใช้เฉพาะภายในฟาร์มและต้องผ่านการฆ่าเชื้อทุกครั้งก่อนเข้าฟาร์มหรือสถานที่เลี้ยงสัตว์

- อนุญาตให้นำพาหนะทุกชนิดจากภายนอกเข้ามาในฟาร์ม โดยเฉพาะรถขนส่งสัตว์ มูลสัตว์และอาหารสัตว์ รวมถึงรถขนส่งนํ้านม ในกรณีที่จำเป็น ต้องทำการพ่นยาฆ่าเชื้อรถทุกคันที่เข้าฟาร์มหรือสถานที่เลี้ยงสัตว์

๑๒. จัดทำแผนและดำเนินการติดตามการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคเฮอร์ปิกเซปติซีเมียในประเด็นต่างๆ เช่น ระบบห่วงโซ่ความเย็นและการเก็บรักษาวัคซีน ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีน ความถูกต้องของการฉีดวัคซีน รายละเอียดเกี่ยวกับวัคซีนที่เก็บในตู้เย็นของเกษตรกร เป็นต้น โดยให้ดำเนินการทำแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๑๐ ชุด และสำหรับเกษตรกรอย่างน้อย ๔๐ ชุด (ตามเอกสารแนบ ๕) พร้อมทั้งสรุปรายงานผลให้ปศุสัตว์เขตทราบ ภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์เขตที่รับผิดชอบจะมีการตรวจติดตามการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อให้การรณรงค์ฯครั้งนี้ทำให้สัตว์มีภูมิคุ้มกันและลดอุบัติการณ์ของโรคระบาดได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายบุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

<https://bit.ly/3tbcgVG>
หรือแสกนเพื่อดูเอกสารแนบ